

Κατανόηση προφορικού λόγου

Επίπεδο Γ΄

Δεύτερη διδακτική πρόταση – Μυθολογία

Ενδεικτική διάρκεια:	1 διδακτική ώρα
Ομάδα-στόχος:	έφηβοι και ενήλικοι μαθητές
Διδακτικός στόχος:	κατανόηση αφηγηματικού κειμένου (μυθολογία)
Στρατηγικές:	<i>προβλέψεις, ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης, προσοχή (γενική+επιλεκτική), αξιοποίηση συμφραζομένων, ανάπτυξη πολιτισμικής αντίληψης, συνεργασία, περίληψη, κατανόηση της σκέψης και των συναισθημάτων των άλλων.</i>
Υλικό:	1 φωτοτυπία ανά μαθητή με τις ασκήσεις
Ενσωμάτωση δραστηριοτήτων:	παραγωγή προφορικού λόγου, παραγωγή γραπτού λόγου, κατανόηση γραπτού λόγου

Πορεία διδασκαλίας

Δραστηριότητες πριν την ακρόαση του κειμένου

Ο δάσκαλος πριν την αφήγηση εξηγεί στους μαθητές του ότι θα τους αφηγηθεί μια ιστορία από την αρχαία μυθολογία. Τους αναφέρει ότι πρόκειται για ένα μύθο που έχει πρωταγωνιστές την Πανδώρα, τον Δία, τον Ήφαιστο, τον Προμηθέα και τον Επιμηθέα. Ρωτάει τους μαθητές του αν ξέρουν κάποιες πληροφορίες σχετικά με αυτά τα πρόσωπα της μυθολογίας και προσπαθεί να τους εξηγήσει περιληπτικά ποιοι είναι οι συγκεκριμένοι ήρωες. Με αυτή την τακτική ενεργοποιεί τις πιθανές γνώσεις που έχουν οι μαθητές του σχετικά με το θέμα (**Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης**), ή τους φέρνει σε μια πρώτη επαφή με αυτό προΐδεάζοντας τους για την πλοκή του μύθου (**Ανάπτυξη πολιτισμικής αντίληψης**). Στη συνέχεια επιλέγει κάποιες από τις

βασικές λέξεις που θεωρεί ότι θα προκαλέσουν δυσκολίες στην κατανόηση του κειμένου και τις εξηγεί στους μαθητές του. Ξεκινάει η αφήγηση του κειμένου.

Δραστηριότητες κατά την ακρόαση του κειμένου

Ο δάσκαλος αφηγείται ένα μέρος της ιστορίας και ζητάει από τους μαθητές του να προβλέψουν τη συνέχειά του (**Προβλέψεις**) προκειμένου να τους κεντρίσει το ενδιαφέρον για να προσέξουν την εξέλιξη της πλοκής. Με αυτή τη δραστηριότητα ο μαθητής συνειδητοποιούν ότι περιμένουν συγκεκριμένες πληροφορίες από το κείμενο και δεν αναλώνονται με την προσκόλληση σε όλες τις πληροφορίες που ακούν (**Προσοχή επιλεκτική**)

Κατά την ακρόαση της ιστορίας ο δάσκαλος ζητάει από τους μαθητές του να κάνουν την άσκηση 1 (βλ. φύλλο δραστηριοτήτων μαθητή), να αριθμήσουν δηλαδή τους επιγραμματικούς τίτλους ανάλογα με τη σειρά τους έτσι ώστε να έχουν στη συνέχεια το σχεδιάγραμμα της ιστορίας (**Προσοχή γενική**). Στη συνέχεια συζητάει όλη η τάξη τις απαντήσεις και διορθώνουν τα πιθανά λάθη που έχουν κάνει.

Ακολουθεί η δεύτερη ακρόαση του κειμένου. Στη συνέχεια ο δάσκαλος κάνει τις ερωτήσεις κατανόησης της ιστορίας, που βρίσκονται στην άσκηση 2 (**Προσοχή επιλεκτική**). Καθώς οι μαθητές απαντούν στις ερωτήσεις προκύπτουν τα πιθανά σημεία που τους δυσκόλεψαν στην κατανόησή τους εξαιτίας ελλείψεων στο λεξιλόγιο. Στο σημείο αυτό ο δάσκαλος μπορεί, αν το κρίνει απαραίτητο, να τους εξηγήσει τις άγνωστες λέξεις.

Δραστηριότητες μετά την κατανόηση του κειμένου

Αφού οι μαθητές έχουν κατανοήσει πλήρως το μύθο, ο δάσκαλος μπορεί να τους ζητήσει να αφηγηθούν οι ίδιοι την ιστορία. Μπορεί επίσης, να χωρίσει την τάξη σε ομάδες και να ζητήσει από κάθε ομάδα να κάνει περίληψη αλλάζοντας κάποια στοιχεία στην πλοκή του μύθου. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζει ότι όλοι οι μαθητές θα έχουν κίνητρο να ακούσουν τις περιλήψεις και να εντοπίσουν τα διαφορετικά στοιχεία (**Περίληψη, Συνεργασία**).

Επίσης, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει από τους μαθητές να δραματοποιήσουν την ιστορία και να την παρουσιάσουν στην τάξη. Στόχος αυτής της δραστηριότητας θα είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τη θέση κάθε πρωταγωνιστή στην εξέλιξη του μύθου και στη συνέχεια να μπορέσουν να

γράφουν ένα σχόλιο εκ μέρους του πρωταγωνιστή που υποδύθηκαν. Καθώς εκφράζεται η άποψη του κάθε πρωταγωνιστή, θα προκύψει από τα σχόλια η ξεχωριστή θέση και το γεγονός ότι η γλώσσα, εκτός από μέσο επικοινωνίας, είναι και εργαλείο σκέψης και φορέας σημασίας, πολιτισμού και ιδεολογίας (Κατανόηση της σκέψης και των συναισθημάτων των άλλων, Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης).

Φύλλο δραστηριοτήτων του μαθητή.

Άσκηση 1

Στον παρακάτω πίνακα υπάρχουν οι βασικοί τίτλοι της ιστορίας. Καθώς ακούτε το μύθο προσπαθήστε να βάλετε αριθμό δίπλα σε κάθε πρόταση του πίνακα σύμφωνα με τη σειρά των γεγονότων. Οι αριθμοί που πρέπει να βάλετε είναι από το 1 μέχρι το 7.

	Ο Δίας θέλει να τιμωρήσει τους ανθρώπους
	Η Πανδώρα συναντάει τον Επιμηθέα και τον παντρεύεται
	Ο Προμηθέας βοηθάει την Πανδώρα να ανοίξει το κουτί
	Ο Δίας δημιουργεί μια πολύ όμορφη γυναίκα
	Η Πανδώρα, όταν ανοίγει το κουτί βλέπει μέσα έναν πολύ μεγάλο θησαυρό.
	Το κουτί έχει μέσα πολλά βάσανα και στεναχώριες.
	Ο Δίας δίνει ένα κουτί στην Πανδώρα και της απαγορεύει να το ανοίξει
	Ο Επιμηθέας αμέσως τρέχει και κλείνει το κουτί γιατί φοβάται τον Δία.
	Ευτυχώς το κουτί έχει μέσα την ελπίδα
	Η Πανδώρα θέλει να ανοίξει το κουτί επειδή είναι πολύ περιέργη.

Άσκηση 2

Γιατί ο Δίας θύμωσε με τους ανθρώπους;

Ποιος ήταν ο Ήφαιστος;

Γιατί η Πανδώρα πήρε αυτό το όνομα;

Τι έδωσε ο Δίας στην Πανδώρα, όταν την έστειλε να ζήσει με τους ανθρώπους;

Ποιος είναι ο Επιμηθέας;

Πότε η Πανδώρα άρχισε να θέλει να ανοίξει το κουτί που της έδωσε ο Δίας;

Γιατί η Πανδώρα ήθελε τόσο πολύ να ανοίξει το κουτί που της έδωσε ο Δίας;

Ποια ήταν η εκδίκηση του Δία;

Όλα όσα είχε μέσα το κουτί ήταν μόνο συμφορές;

Φύλλο εκπαιδευτικού

Αφηγηθείτε το παρακάτω κείμενο στους μαθητές σας και ζητήστε τους να κάνουν τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην πορεία διδασκαλίας και τις ασκήσεις που περιέχονται στο φύλλο δραστηριοτήτων που τους έχετε μοιράσει.

ΤΟ ΚΟΥΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ

Όταν ο Δίας έμαθε ότι οι άνθρωποι κατάφεραν να πάρουν τη φωτιά, με τη βοήθεια του Προμηθέα, αποφάσισε να τους τιμωρήσει. Και να τί σκέφτηκε. Είπε στον Ήφαιστο που ήταν ο σιδηρουργός των θεών, να φτιάξει μια πολύ όμορφη γυναίκα.

Ο Ήφαιστος έβαλε όλη του την τέχνη κι έφτιαξε μια γυναίκα με θεϊκή ομορφιά. Ο Δίας της έδωσε τη ζωή και οι άλλοι θεοί της πρόσφεραν ο καθένας και από ένα δώρο, από ένα χάρισμα. Γι' αυτό και την ονόμασαν Πανδώρα. Δηλαδή, είχε πάνω της όλα τα δώρα.

Και τώρα, της είπε ο Δίας, πήγαινε να ζήσεις με τους ανθρώπους. Πάρε μαζί σου κι αυτό το κουτί. Πρόσεχε όμως να μην το ανοίξεις. Αυτή τη συμβουλή σου δίνω για το καλό σου και για το καλό των ανθρώπων. Πήγαινε να παρουσιαστείς στον Επιμηθέα, που είναι ο βασιλιάς των ανθρώπων και να του πεις ότι είσαι δώρο των Θεών.

Ξεκίνησε η Πανδώρα, λοιπόν και πήγε να βρει τον Προμηθέα. Ο Επιμηθέας όταν είδε την Πανδώρα την αγάπησε και την παντρεύτηκε αμέσως. Ξέχασε ότι ο Προμηθέας τον είχε συμβουλέψει να μη δεχτεί κανένα δώρο των θεών.

Μια μέρα, ο Επιμηθέας, είδε το κλειστό κουτί που είχε φέρει η Πανδώρα και τη ρώτησε τί ήταν.

Αυτό το κουτί μου το χάρισε ο Δίας, του απάντησε εκείνη, αλλά με συμβούλεψε να μην το ανοίξω για το καλό το δικό μου και των ανθρώπων.

Τότε... μην το ανοίξεις, τη συμβούλεψε ο Επιμηθέας.

Η Πανδώρα, όμως, άρχισε να βασανίζεται από την περιέργεια και να αναρωπιέται τί μπορεί να έκρυβε μέσα του αυτό το κουτί. Μήπως είχε κάποιο πολύτιμο δώρο το Δία; Και για ποιο λόγο δεν την άφηνε να το ανοίξει;

Η Πανδώρα είχε πάρει πολλά από τα χαρίσματα των θεών, μα είχε κι ένα ελάττωμα, που της είχε δώσει ο Ερμής. Την περιέργεια. Έτσι, μια μέρα που έλειπε ο Επιμηθέας, αποφάσισε να ανοίξει αυτό το παράξενο κουτί για να δει, επιτέλους τί είχε μέσα.

Και το άνοιξε, ξεχνώντας τη συμβουλή του Δία...

Μέσα σε αυτό το κουτί, ο πατέρας των θεών, είχε κλεισμένα πολλά βάσανα, πολλούς καημούς, αρρώστιες, ελαττώματα, δάκρυα και πόνους..... Κι όλα αυτά, με το άνοιγμα του κουτιού, πετάχτηκαν, ξεχύθηκαν και πήγαν να ζήσουν μαζί με τους ανθρώπους. Έτσι, από την ημέρα εκείνη, οι άνθρωποι θα ζούσαν συντροφιά με τα βάσανα, με τους καημούς, με τις αρρώστιες και με τους πόνους. Ο Δίας είχε πάρει την εκδίκησή του.....

Όμως μέσα στο κουτί είχε κλείσει και κάτι καλό. Είχε κλείσει την ελπίδα. Και οι άνθρωποι όσο κι αν υποφέρουν, ελπίζουν πάντα πως θα έρθουν καλύτερες μέρες. Η ελπίδα τους ομορφαίνει τη ζωή και τους δίνει θάρρος να ξεπερνούν όλες τις δυσκολίες.

Το κουτί της Πανδώρας.

Ελληνική Μυθολογία Τόμος Α' Εκδόσεις ΣΤΡΑΤΙΚΗ

Λύσεις

Άσκηση 1

1	Ο Δίας θέλει να τιμωρήσει τους ανθρώπους
4	Η Πανδώρα συναντάει τον Επιμηθέα και τον παντρεύεται
	Ο Προμηθέας βοηθάει την Πανδώρα να ανοίξει το κουτί
2	Ο Δίας δημιουργεί μια πολύ όμορφη γυναίκα
	Η Πανδώρα, όταν ανοίγει το κουτί βλέπει μέσα έναν πολύ μεγάλο θησαυρό.
6	Το κουτί έχει μέσα πολλά βάσανα και στεναχώριες.
3	Ο Δίας δίνει ένα κουτί στην Πανδώρα και της απαγορεύει να το ανοίξει
	Ο Επιμηθέας αμέσως τρέχει και κλείνει το κουτί γιατί φοβάται τον Δία.
7	Ευτυχώς το κουτί έχει μέσα την ελπίδα
5	Η Πανδώρα θέλει να ανοίξει το κουτί επειδή είναι πολύ περίεργη.